

गतायां निद्रायां वनभंगध्वनिनेत्यर्थः ॥ ३ ॥ ४ ॥ जनकात्मजां पप्रच्छुः तस्यानिर्निद्रतयावस्थानं मत्वेति भावः ॥ ५ ॥ त्वयाऽनेन कथं संवादः कृत इति च पप्रच्छुः ॥ यद्यपि तानिद्रि-
तावनभंगध्वनिना जागरिता इति संवादज्ञानस्यैवाभावात् तत्कथं प्रश्नो निरवसरस्तथापि निद्रामध्ये किञ्चिज्जागरेण ईषत्संवादश्रवणेऽपि देवमायया पुनर्निद्रेतितत्प्रश्नोपपत्तिरि-
त्याहुः ॥ सीतायास्तद्वर्णनेऽपि निर्भयप्रसन्नमुखतयावस्थानदर्शनादयंकश्चिदेतत्परिचित एतद्वृत्तांतज्ञानार्थमेव प्रायेणागत इति संभाव्या नया संवादकरणं च संभाव्य तत्प्रश्ननि-

ततो गतायां निद्रायां राक्षस्यो विकृताननाः ॥ तद्वनंददृशुर्भग्नंतंचवीरं महाकर्पिं ॥ ३ ॥ सतादृष्ट्वामहाबाहुर्महासत्वो महाबलः ॥ चकार
सुमहद्रूपं राक्षसीनां भयावहं ॥ ४ ॥ ततस्तु गिरिसंकाशमति कायं महाबलं ॥ राक्षस्यो वानरं दृष्ट्वा पप्रच्छुर्जनकात्मजां ॥ ५ ॥ कोयंकस्य
कुतो वायं किन्निमित्तमिहागतः ॥ कथं त्वया सहानेन संवादः कृत इत्युत ॥ ६ ॥ आचक्ष्वनो विशालाक्षि माभूत्ते सुभगे भयं ॥ संवादम-
सितापांगित्वया किं कृतवानयं ॥ ७ ॥ अथाब्रवीत्तदासांध्वी सीता सर्वांगशोभना ॥ राक्षसां कामरूपाणां विज्ञाने कागतिर्मम ॥ ८ ॥ यूय-
मेवास्य जानीत योयं यद्वा करिष्यति ॥ अहिरेव अहेः पादान्विजानाति न संशयः ॥ ९ ॥ अहमप्यतिभीतास्मि नैव जानामि कोत्थहं ॥ वे-
दिराक्षसमेवैनं कामरूपिणमागतं ॥ १० ॥ वैदेत्यावचनं श्रुत्वा राक्षस्यो विद्रुताद्रुतं ॥ स्थिताः काश्चिद्रुताः काश्चिद्रावणाय निवेदितुं ॥
॥ ११ ॥ रावणस्य समीपे तुराक्षस्यो विकृताननाः ॥ विरूपं वानरं भीमं रावणाय न्यवेदिषुः ॥ १२ ॥ अशोकवनिकामध्ये राजन्भीमवपुः-
कपिः ॥ सीतया कृतसंवादस्तिष्ठत्यमितविक्रमः ॥ १३ ॥

वाह इति कतकः ॥ अथ विशिष्य संवादं पृच्छन्ति ॥ संवादमिति ॥ ६ ॥ ७ ॥ कागतिः उपायः ॥ ८ ॥ यु-
ष्माकमेवैतत्स्वरूपज्ञानमुचितमित्यत्र न्यायमाह ॥ अहिरेवेति ॥ ९ ॥ १० ॥ वैदेत्यावचनं अज्ञानप्रतिपादकं ॥ अनेनात्मत्राणादौ मृषावादो न दोषायेति ध्वनितं ॥ काश्चिद्वि-
द्रुताः काश्चिद्रुतं स्थिता एव काश्चिद्रावणाय निवेदितुं गताः ॥ ११ ॥ १२ ॥ सीतया कृतसंवादत्वज्ञानं यथातथोक्तं ॥ १३ ॥